

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA NNE

YATOKANAYO NA KIKAO CHA PILI

7 SEPTEMBER, 2016

MKUTANO WA NNE

YATOKANAYO NA KIKAO CHA PILI - TAREHE 7 SEPTEMBA, 2016

I. DUA:

Saa 3.00 asubuhi Mhe. Andrew J. Chenge (Mwenyekiti wa Bunge) alisoma Dua na kuongoza Kikao cha Bunge.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Theonest Ruhilabake
2. Ndg. Lina Kitosi
3. Ndg. Zainab Issa

II. MASWALI:

1. OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na. 16 :Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki
Nyongeza: Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki

Swali Na. 17 : Mhe. Mary Pius Chatanda.

Nyongeza: i) Mhe. Mary Pius Chatanda
ii) Mhe. Joseph Kizito Mhagama
iii) Mhe. Abdallah Ally Mtalea

2. OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 18 : Mhe. Margareth Simwanza Sitta
Nyongeza: i) Mhe. Margareth Simwanza Sitta
ii) Mhe. Freeman Aikaeli Mbowa

3. OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGNAO NA MAZINGIRA):

Swali Na. 19 : Mhe. Jaku Hashim Ayoub
Nyongeza: Mhe. Jaku Hashim Ayoub

4. WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI:

Swali Na. 20 : Mhe. Magdalena Hamisi Sakaya
Nyongeza: i) Mhe. Magdalena Hamisi Sakaya
ii) Mhe. Joseph Kasheku Musukuma

Swali Na. 22 : Mhe. Saed Ahmed Kubenea (liliulizwa na Mhe. Freeman Aikaeli Mbowa)

Nyongeza: Mhe. Freeman Aikaeli Mbowa

5. WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

Swali Na. 21 : Mhe. Wilfred Muganyizi Lwakatare
Nyongeza: i) Mhe. Wilfred Muganyizi Lwakatare
ii) Mhe. Stanstaus Shig'homa Mabula

6. WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na. 23 : Mhe. Philipo Augustino Mulugo
Nyongeza: i) Mhe. Philipo Augustino Mulugo
ii) Mhe. George Malima Lubeleje

7. WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA MAFUNZO YA UFUNDI:

Swali Na. 24 : Mhe. Juma Othman Hija
Nyongeza: Mhe. Juma Othman Hija

Swali na. 25 :Mhe. Salum Mwinyi Rehani
Nyongeza: Mhe. Salum Mwinyi Rehani

8. WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 26 : Mhe. Dkt. Shukuru Jumanne Kawambwa
Nyongeza: Mhe. Dkt. Shukuru Jumanne Kawambwa

Swali Na. 27 : Mhe. Japhet Ngailonga Hasunga
Nyongeza: Mhe. Japhet Ngailonga Hasunga.

9. WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

Swali Na. 28 : Mhe. Cecilia Daniel Paresso
Nyongeza: Mhe. Cecilia Daniel Paresso

Swali Na. 29 : Mhe. Halima Abdallah Bulembo
Nyongeza: Mhe. Halima Abdallah Bulembo.

10. WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Swali Na. 30 : Mhe. Khamis Mtumwa Ali
Nyongeza: Mhe. Khamis Mtumwa Ali.

III. MATANGAZO:

Wageni mbalimbali waliotembelea Bunge kwa ajili ya mafunzo na kuona namna
Bunge letu linavyofanya kazi walitambulishwa.

Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji itakutana Saa 7 mchana kwenye Ukumbi wa Msekwa C.

IV. MWONGOZO WA SPIKA:

1. Mhe. Mohamed Ally Kessy, Mhe. Musukuma Joseph Kasheku na Mhe. Ignas Aloyce Malocha chini ya Kanuni ya 68(7), 46(1) walizungumzia kutoridhishwa na majibu ya Naibu Waziri wakati anajibu swali la nyongeza liliolulizwa na Mhe. Musukuma Kasheku kuhusiana na suala la Serikali kuzuia uuzaji wa chakula nje ya nchi kwa Wakulima na hivyo kupelekea chakula kutohifadhiwa vizuri na msimu wa mvua unakuja.

Katika kujibu miongozo yote mitatu Mwenyekiti alimpa nafasi Waziri Jenista Mhagama kutoa maelezo ambapo naye aliahidi kwamba Serikali italeta maelezo ndani ya mukutano huu na kabla wiki haijaisha.

2. Mhe. Oscar Rwegasira Mukasa kwa kutumia Kanuni ya 68(7), 46(1) alielezea kutoridhika kwake na majibu ya Naibu Waziri wa Fedha na Mipango wakati anajibu swali lililohusu ucheleweshwaji wa mafao.

Mwenyekiti amesema atajiridhisha kwanza kama majibu yalikuwa sahihi au yana mapungufu.

V. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

Majadiliano yaliendelea kwa Muswada wa Sheria ya Upatikanaji wa Habari wa mwaka 2016, na Waheshimiwa Wabunge wafuatao waliendelea kuchangia:-

22. Mhe. Joseph Roman Selasini	- CHADEMA
23. Mhe. Katani Ahmad Katani	- CUF
24. Mhe. Devota Mathew Minja	- CHADEMA
25. Mhe. Amina Saleh Mollel	- CCM
26. Mhe. Goodluck Asaph Milinga	- CCM
27. Mhe. Joseph George Kakunda	- CCM
28. Mhe. Riziki Said Mngwali	- CUF
29. Mhe. Anathrophia Theonest	- CHADEMA
30. Mhe. Magdalena Hamisi Sakaya	- CUF
31. Mhe. Angelina Adam Malembeka	- CCM
32. Mhe. Abdallah Ally Mtalea	- CUF

Tangazo: Kikao cha Kamati ya Viwanda na Biashara Saa 7 Msekwa D

KUSITISHA BUNGE:

Saa 7.00 mchana Mwenyekiti wa Bunge alisitisha Kikao cha Bunge hadi Saa 11.00 jioni.

VI. BUNGE KUREJEA

Bunge lilirejea Saa 11.00 Jioni likiongozwa na Mwenyekiti Mhe. Andrew John Chenge. Mjadala wa Muswada wa Sheria ya Upatikanaji wa Habari wa Mwaka 2016 uliendelea kama ifuatavyo:

33. Mhe. Jackline Ngonyani Msongozi	– CCM
34. Mhe. Upendo Furaha Peneza	– CHADEMA
35. Mhe. John Wegesa Heche	– CHADEMA
36. Mhe. Augustine Vuma Holle	– CCM
37. Mhe. Livingstone Joseph Lusinde	– CCM
38. Mhe. Nape Moses Nnauye	– CCM
39. Mhe. George Mccheche Masaju	– CCM
40. Mhe. Dkt. Abdallah Saleh Possi	– CCM

Baada ya wachangiaji kumalizika Mwenyekiti alimpa nafasi mtoe Hoja, Waziri wa Katiba na Sheria Dkt. Harrison Mwakyembe ajibu Hoja za Wabunge.

KUTENGUA KANUNI – K.153

Baada ya Mhe. Mwakyembe, Mwenyekiti alimpa nafasi Mhe. Waziri wa Nchi (OWM – Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Walemvu Mhe. Jenista Mhagama atoe Hoja ya kutengua Kanuni ya 28(4) ili Bunge litakapoingia kwenye Kamati ya Bunge Zima kuitisha Muswada Ibara kwa Ibara kwamba Bunge liahirishwe pale litakapokamilisha shughuli zake.

VII. KAMATI YA BUNGE ZIMA:

Bunge lilikaa kama Kamati ya Bunge Zima kujadili na kuitisha ibara kwa ibara, Muswada wa Sheria ya Upatikanaji wa Habari pamoja na marekebisho yake.

VIII. BUNGE KUREJEA:

Baada ya Bunge kurejea mtoe Hoja alitoa taarifa kwamba Kamati ya Bunge Zima imeupitia Muswada wa Sheria, ibara kwa ibara na imeukubali pamoja na marekebisho yaliyofanyika na kutoa hoja kwamba sasa ukubaliwe na Bunge kama uliyvorekebishwa. Bunge lilihojiwa na kukubali hivyo Muswada ulisomwa Mara ya Tatu na kuhesabika kuwa umepitishwa na Bunge.

Tangazo: Semina kesho Saa 7:30 mchana Ukumbi wa Msekwa.

IX. KUAHIRISHA BUNGE

Mhe. Mwenyekiti alahirisha Shughuli za Bunge Saa 2.30 usiku hadi tarehe 08/09/2016 Saa 3.00 Asubuhi.

DODOMA
07 SEPTEMBA, 2016

DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE